Μνήμων

Τόμ. 13 (1991)

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΣΟΦΙΑ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

doi: [10.12681/mnimon.416](https://doi.org/10.12681/mnimon.416)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΜΑΤΘΑΙΟΥ Σ. (1991). ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ. *Μνήμων*, 13, 297. <https://doi.org/10.12681/mnimon.416>

ΑΡΧΕΙΑΚΑ

Ἡ ἐνότητα « Ἀρχεῖακὰ » τοῦ δωδέκατου τόμου (1989) τοῦ περιοδικοῦ προέκυψε ἀπὸ τὴν ἀνάγκη νὰ ὑπάρχει ἓνα ἰδιαιτέρο τμῆμα, ὅπου θὰ συζητοῦνται θέματα σχετικὰ μὲ τὰ ἀρχεῖα. Ἡ ἀνάγκη αὕτη διαπιστώθηκε κατὰ τὴν ἐκδήλωση τῆς ΕΜΝΕ τὸν Νοέμβριο τοῦ 1987 στὴν Ἀθήνα, μὲ θέμα « Ἀρχεῖα καὶ Ἱστορία ». Ἀπὸ τότε ὡς σήμερα, ἀρχές τοῦ 1991, ἔχουν μεσολαβήσει πολλὰ. Τὸ καλοκαίρι τοῦ 1989 οἱ ἀρμόδιες κρατικές ὑπηρεσίες μετὰ ἀπὸ ἀπόφαση τῆς πολιτικῆς ἡγεσίας καὶ μὲ τὴ συναίνεση ὅλων τῶν πολιτικῶν κομμάτων καὶ τῆς κοινῆς γνώμης κατέστρεψαν τοὺς φακέλους κοινωνικῶν φρονημάτων, πολύτιμα τεκμήρια τῆς νεώτερης καὶ πρόσφατης ἱστορίας τοῦ τόπου. Ἡ καταστροφή ἐπιβεβαίωσε τὴν ἀναπηρία (ἀνυπαρξία;) τῆς ἱστορικῆς συνείδησης στὴν ἐλληνικὴ κοινωνία. Οἱ ἀντιδράσεις προῆλθαν ἀπὸ τοὺς ἱστορικοὺς καὶ θεωρήθηκαν ἀπὸ τὴν κοινὴ γνώμην γραφικὴ παρένθεση. Ὡς πρὸς τὴν νομοθετικὴ ρύθμιση τῶν σχετικῶν προβλημάτων, ὁ νέος νόμος γιὰ τὰ ἀρχεῖα μόλις τώρα συζητεῖται στὴν κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ. Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ ὅμως ὑπῆρχαν καὶ θετικὲς ἐξελίξεις στὸ θέμα τῶν ἀρχείων στὸ διάστημα αὐτό: ἡ ἐντονὴ δραστηριότητα, ποὺ ἐπέδειξε ἡ κρατικὴ ὑπηρεσία τῶν Γενικῶν Ἀρχείων τοῦ Κράτους μετὰ τὴν ἀλλαγὴ τοῦ διευθυντῆ της ὡς πρὸς τὶς δημόσιες συλλογές, ἡ ἀπόσπαση ὑπαλλήλων στὰ τοπικὰ ἀρχεῖα καθὼς καὶ ἡ ἰδρυση τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχεῖακῆς Ἑταιρείας, ἡ ὁποία μὲ τὶς δραστηριότητές της ὑπόσχεται τὴν ἀποκλειστικὴ ἐνασχόληση τῶν μελῶν της μὲ τὸ πρόβλημα τῶν ἀρχείων.

Ὅμως τὰ ζητήματα ὑποδομῆς τῆς ἱστορικῆς ἐπιστῆμης πρέπει νὰ ἀπασχολοῦν συστηματικὰ μιὰ ἱστορικὴ περιοδικὴ ἔκδοση. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἡ ἐνότητα συνεχίζεται καὶ στὸν δέκατο τρίτο τόμο τοῦ περιοδικοῦ μὲ τὴν δημοσίευση κυρίως καταλόγων ἀρχεῖακῶ ὑλικοῦ. Πάντως ἡ περιοδικὴ ἔκδοση μὲ ἀποκλειστικὸ περιεχόμενο τὰ ἀρχεῖα, ποὺ ἐπιχειροῦν ἤδη τὰ ΓΑΚ, εἶναι φυσικὸ καὶ πρέπει νὰ ἀπορροφήσῃ ἓνα μεγάλο μέρος τῶν περιεχομένων τῆς ἐνότητος, ἀφοῦ ἄλλωστε ἡ ἔλλειψη μιᾶς τέτοιας ἔκδοσης ἦταν ἓνας ἀπὸ τοὺς λόγους, γιὰ τοὺς ὁποίους τὴν ἐγκαινιάσαμε.